

«Γράφοντας αυτό το βιβλιαράκι στη δημοτική βοήθω και την πιτυχιά του. Τέτιες φυλλάδες σ' όλες τις γλώσσες γράφονται σ' απλή γλώσσα. Ο πολὺς κόσμος δασκαλικά λόγια δὲν καταλαβαίνει. Γι' αὐτὸ ἐλπίζω τὰ λίγα αὐτὰ φύλλα νὰ κάμουν τὸ καλὸ πού συλλογίστηκα δταν ἀποφάσισα νὰ καταπιαιστώ αὐτὸ τὸ βιβλιαράκι».

Νὰ διαβάσετε τὸ πρῶτο του κεφάλαιο, ἀμέσως θὰ δεῖτε πόσο ἀπαραίτητο γιὰ κάθε καλλιεργητὴ μπαμπάκιου εἶναι τὸ βιβλίον τοῦ Ξενιτεμένου καὶ πόσο ζημιώνεται ὁ τόπος δταν τέτια βιβλία γράφονται σὲ γλώσσα πού δὲν τὴν καταλαβαίνει κανείς.

Ὅτα συλλογίζουμαι τὴν «Πλουτολογία» τοῦ Μαρκέτη, τὸν «Ἥλιο καὶ τὸ Φεγγάρι» τοῦ Πάλλη, τὸ «Κρασί» τοῦ Σταθινόπουλου, τὸν «Ἀθρῶνινο Μηχανισμό» τῆς κ. Παπαμάρκου, τὸ «Χτικὸ» πού θὰ τυπώσῃ μεθαύριο ὁ Φωτιάδης, τὸν «Ἀλογογιατρὸ» τοῦ Κωσταντινίδου, τὸ «Μπαμπάκι» τοῦ Ξενιτεμένου κ' ἕνα δυὸ ἀκόμα τέτια βιβλία, δταν τὰ συλλογίζουμαι δὲ αὐτὰ φτάνω ἀκοπα στὸ συμπέρασμα πὼς ὑπάρχει πραγματικὰ κάποιος ἀληθινὸς «Σύλλογος πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων», ἀδιάφορο ἂν τὰ μέλη του βρισκονται τὸνα στὸ Λίθερπουλά, τάλλο στὴν Ἀθήνα, τάλλο στὴν Καλκούτα, τάλλο στὴν Πόλη, τάλλο στὴ Λόντρα, ἀδιάφορο ἂν μεταξὺ τους τὰ περισσότερα δὲ γνωρίζονται, ἀδιάφορο ἂν ὁ Σύλλογος δὲ συνεδριάζῃ ποτὲς καὶ δὲ γίνονται γιορτὲς καὶ δὲ βγάζῃ λόγους ὁ Βικέλας καὶ δὲ χαλνοῦν τὸν κόσμον ὁ φημερίδες μὲ τις ρεκλάμες καὶ μὲ τὰ λιβανίσματα.

Ὁ Σύλλογος ὑπάρχει πάντα—ἕνας Σύλλογος μεγάλος, ἀπλωμένος σὲ κάθε γωνιά γις πού ὑπάρχουνε Ρωμιοὶ, ὄχι δασκαλοθρεμένοι κι ἀφιονοποτισμένοι. μὰ Ρωμιοὶ μυαλωμένοι πού φωτίζονται ἀπὸ τὴν Ἀλήθεια, καὶ ἀνταμώνονται κάτου ἀπὸ τὸ παραδείσιο γιγαντόδενδρο τῆς Ἰδέας. Ὁ Σύλλογος αὐτὸς θὰ καθαρῖσῃ καὶ θανατῶσῃ μὴ μὲρα τὰ μάτια τοῦ Ἔθνους, πού τοῦ τὰ λασπώνουνε σήμερα σὲ διάφοροι Βικέληδες μὲ τὴς Σύλλογους τους.

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ

Ἀπὸ τὰ «ΟΝΕΙΡΩΝ ΣΥΝΤΡΙΜΑΤΑ»

...Μὲς σιῶν ὄνειρων μας τοὺς πέπλους τυλιγμένοι, Μονάχα τὸν ἑαυτὸ μας βλέποντας, ὦ ! δρόμα. Αἰώνια ἀγκυλωμένοι, ἐκεῖ ψηλὰ νὰ πᾶμε Πού ἕνα ἄστρο, πέρ' ἀπὸ τὰ σκότη, μᾶς προσμένει...

9 τοῦ Ὀκτώβρη 1906.

ΛΟΕΓΓΡΙΝ

ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΡΟ

Κι' ὁ ποιητὴς εἶναι παιδί. Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

— Ἀφσέ με νὰ γύρω στὴν τρελλή σου ἀγκαλιά καὶ δεῖξέ με σὺ μὲ τὰ φιλιὰ σου, ὦ κοσμογεννήτρα Ζωή, καινούριους κόσμους γιομάτους ἠδονῆ, χαρὰ, μεθύσι. Σ' ἔρημο μονοπάτι, πού μονάχα μὲ ἀχτίδα φωτίζει, θαρροῦσα νὰ σ' εὔρω καὶ σ' ἐραζα μὲ τοῦ στίχου τὸ ρυθμὸ, τοῦ τραγουδιοῦ τὴ χάρη, τὴ γλυκάδα τῆς ρίμας. Δὲν ἐφάνηκες ὄχι, νὰ μὲ σφίξῃς στὴ μάγισσ' ἀγκαλιά σου, κι' ἀπομένω μονάχα μὲ τὸν Πόθο.

Ἀφσέ με νὰ γύρω στὴν τρελλή σου ἀγκαλιά, ὦ κοσμογεννήτρα Ζωή, τὴρα πού μοῦ φαίνεται νὰ σὲ ξανοίγω σ' ὅλη τὴν δύνμη τῆς ὁμορφίας σου, σὲ κάθε δροσοστάλαχτο λουλουδί, σὲ κάθε διάφανο ρυάκι, σὲ κάθε κυματοχαϊδεμένη ἀμμουδιά, στὸ δέντρο τὴ πρασινομένη φύλλα, στὸ γελαστὸ στόμα τῆς παρθένας, στὶς ἀχτίδες τοῦ ἡλίου, στὴς αὔρας τὸ φύσημα, στὸ καρδιοχτύπι τῆς ἀγάπης, στὸ πέταμα τοῦ πουλιοῦ. Νὰ σὲ νοιώσω θέλω μ' ὅλες τις γλυκάδες καὶ τις ἠδονές, μ' ὅλα τὰ φαρμάκια καὶ τοὺς πόνους σου.

Ἀφσέ με νὰ γύρω στὴν τρελλή σου ἀγκαλιά, ὦ κοσμογεννήτρα Ζωή. Θέλω τὰ μαλλιά σου νὰ στολίσω μ' ἀμάραντο στεφάνι πλεγμένο μὲ τῆς καρδιάς τὴν Ἑλπίδα, τῆς ψυχῆς τὸν Πόθο, τὸ φιλι τῆς Ἀγάπης καὶ δεμένο μὲ τῆς Ἀρμονίας τὸ κλωνάρι. Κάθε λουλουδί κ' ἕνας ὕμνος γιὰ σένα. Δόσε μου σὺ μὲ τὸ χέρι σου τὴ λύρα τ' Ὀρφέα, νὰ σὲ ψάλω μὲ λύρα, πού νίκησε τὸ θάνατο κι ἄφσέ με νὰ μεθύσω ἀπ' τὰ φιλιὰ σου κ' ἔτσι νὰ σὲ νοιώσω, ὦ κοσμογεννήτρα Ζωή,

— Στιχοπλέχτη ποιητὴ, μὴ βγῆς ἀπὸ τὴ σκοτεινὸ μονοπάτι, πού μονάχα μὲ ἀχτίδα—ἡ ἀχτίδα τοῦ ὠραίου—φωτίζει. Μὴ θελήσῃς νὰ μὲ γνωρίσῃς καταβάθα, μὴν ποθῆς τῆς Ζωῆς δλάκκιρη τὴν ἀγκαλιά, ἄς μὲ πιστεύῃς μονάχα μὲ χάρες, ὅπως μὲ ποθεῖς, ἄς ὄνειρεύσῃς τις ὁμορφιές μου, ἄς μὲ ξανοίγῃς στὴς φύσης τις γλυκάδες, κ' ἔτσι ἄς μὲ ψάλῃς μὲ τὴ λύρα τῆς ἀλήθειας, γιὰ νὰ νικήσῃς, ὀνειροπλέχτη, τὸ θάνατο.

Μὴ ζητήσῃς ἕμως τὸ μεθύσι τοῦ φιλιού μου· ἔχει πολλὰ φαρμάκια κι' ὁ Ποιητὴς εἶναι παιδί.

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ

Ὁ ΝΟΥΜΑΣ,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10. — Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ Φρ. χρ. 10.

20 λεπτά τὸ φύλλο λεπτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ : Στὰ κισκία τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ἰουρगेίου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου, (Ὁφθαλματρεῖο), Βουλῆς, Σταθμοῦ ὑπόγειου Σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια, στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα), Ἐξάρχεια, στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἐστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου [ὁδὸς Σταδίου, ἀντικρὸ στὴ Βουλῆ]. Στὸ Βό ο βιβλιοπωλεῖο Χριστόπουλου.

Ἡ συντρομὴ πλερώνεται μπρὸς τὰ κ' εἶναι ἐνὸς χρόνου πάντα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Φιλανθρωπικοὶ χοροὶ γιὰ τὰ Βασιλόπουλα—Οἱ Ξυλοσκίστες—Ταμεῖο ἀδιοβοήθειας—Οἱ προγονικὲς σκιὲς στὴ Βουλῆ.

ΑΚΟΥΣΑΜΕ μὴ γνῶμη, καὶ δίχως νὰ ποῖμε ἂν τὴ βρισκουμε καλὴ ἢ κακὴ, τὴ δημοσιεύουμε γιὰ νὰ συζητηθεῖ σοβαρὰ ἀπὸ κείνους πού μὴ βδομάδα τὴρα ψάχνουνε νὰ βροῦνε ἂν πρέπει νὰ δοθεῖ ἐπιχορήγησι στὰ βασιλόπουλα ἢ ὄχι.

Ἡ γνῶμη πού ἀκούσαμε εἶναι πὼς πρέπει νὰ δοθεῖ αὐτὴ ἢ περιφνηρὴ ἐπιχορήγησι μὰ ἐπειδὴ τὸ Ἔθνος εἶναι φτωχὸ, κ' ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἐπιχορήγησι κι αὐτὸ, καλὸ θάτανε νὰ γίνεταὶ κάθε χρόνο ἕνας χορὸς ἐεργητικὸς γιὰ τὰ παιδιὰ κι ὅσα χρήματα συναζονται νὰν τοὺς τὰ μοιράζου.

Ἡ ἀξιοπρέπεια δὲ βλάφεται καθόλου, ἀφοῦ γίνονται τόσοι καὶ τόσοι χοροὶ γιὰ ἄθληκούς καὶ φιλαθροπικούς σκοπούς.

ΣΤΟ Πανεπιστήμιον βρισκονται ἄρκετοὶ Ξυλοσκίστες. κίθως πολὺ σωστὰ εἶπε ὁ κ. Δραγουμης στὴ Βουλῆ, τὴν περασμένη Τρίτη. Μὰ θέλαμε ὁ κ. Δραγουμης νὰν τοὺς ἐνομάσει αὐτοὺς τοὺς Ξυλοσκίστες ἕναν καὶ νὰ μὴ μιλήσει ἔτσι γενικὰ, γιὰτὶ σὲ τέτιες σοβαρὲς περιστάσεις οἱ γενικὲς κουβέντες δὲν ἀξίζουν καλῆσκο παρὰ.

Τὸ καληκάρὶ τὸ σωστὸ ἔτσι γέρονται, κι ὁ κ. Δραγουμης ὅταν τὸ ξέρει κίτὸ καλύτερα ἀπὸ μᾶς, γιὰτὶ πάντα ἔσκαμε τὴρα, ὅσες φορές κι ἂν ἀποφάσισα νὰ ἔσκεπασα τίποτα, μεταχειρίστημε ἐλοσπρόγυλα λόγια κι ὄχι μισά.

ραπεφτήριο, ἔπειτα τρεῖς τέσσερις μῆνες στὴν ἐσχὴ, ἄερα καθάριο νάνασαινη. Ἀναγάλιαζε τῆς Κατινούλας ἢ καρδιά πού γλύτωνε πάλε κι ἀπὸ τὸν ἀδερφὸ τῆς κι ἀπὸ τὴ νύφη τῆς.

Κάτι κι ἀφτό, ἄς ἀρῆσουμε πικ πού γιὰ σίγουρο τὸ εἶχε πὼς θὰ γειάνῃ, καὶ τότες τί τῆς ἔμελε γιὰ Λουίζες καὶ γιὰ Πέτρους; Μήπως δὲν τῆς ἀπόμνησε ἡ Μοιρίτα τῆς ἢ χαδεμένη; Μήπως δὲ θὰ μπορούσε, ἕμα ξανάρθῃ, ἀπὸ τὸ πρῶτὸ στὸ βράδι, ἀνεμπόδιστα, γιὰ τὴ Μοιρίτα νὰ φροντίξῃ; Μόνον πού τὸ συλλογιότανε, γυαλίζανε ἀπὸ σπιθα χάρας τὰ ματάκια τῆς τὰ μάβρα. Καὶ φαντάσου! Ἰσια ἴσια νὰ κ' ἕνα πιττάκι τῆς Μοιρίτας πού τῆς τὸ φέρνουνε στὴν καινούρια τῆς στενούτσικη καμερίτσα τῆς κλινικῆς, προτοῦ κοιμηθῇ, ἕνα πιττάκι μὲ δυὸ λόγια γλυκά, μ' ἕνα φιλι, ἄχ! τὸ φῶς μου! Ὅριστε καὶ τὴ δεφτέρα, στὸν ξύπνο, τί νομίζεις; ἕνα τελέγραμμά τοῦ κ. Ἀντρέα—σὰ νὰ ξυπνοῦσε τὴρα κι ἀφτός—ἕνα τελέγραμμά, καλέ, πού τὸ καταδέχτηκε νὰ τῆς στείλῃ, γιὰ νὰ κάμῃ κουράγιο, λείε. Τρελλαίνεσαι ἢ δὲν τρελλαίνεσαι, πὲς μου;

Ὅταν μπῆκε στὴ σάλα τῆς χειρουργικῆς ὅπου ἔμελλε νὰ τῆς κόψουνε τὸ περίφημο τὸ χταπαδί, ἀπόρησε ὁ κ. Λανέζος μὲ τὸ πρόσωπό τῆς πού φεγγο-

βολοῦσε. Δὲ δισταξε μὴ στιμούλα, πρόθυμη ἀμέσως, καὶ μιλοῦσε ἀκόμη τοῦ γιατροῦ, σὰ ζύγωσε μὲ τὸ χλοροφόρμι νὰ τὴν ἀπιναρκώσῃ καὶ βασιλέψανε τὰ βλέφαρά τῆς.

Δυσκολόπιστο ἢ πικίντυνο δὲν εἶτανε τὸ χειρουργεῖμα διόλου. Ἰσως ὅμως καὶ νὰ μὴν εἶνε ὅπως ἔπρεπε, δηλαδὴ μὲ τὴν χρειαζούμενη τὴν προφύλαξη, γιὰτὶ ἀνάγκη καὶ σὰ παραμικρὰ κανείς νὰ προσέχῃ. Μπορούσανε νὰ προσμένουνε καὶ εἴκοσι τέσσερις ὥρες παραπάνω. Τί νὰ τὰ κρύφτουμα, ἀφοῦ γράφουμε γιὰ τὸ καλὸ, ἀφοῦ μὲ τὰ τιποτένια μᾶς μέσα, προσπαθοῦμα καὶ μεις νὰ βρῆ ὁ ἄθροπος λίγη σωτηρία στὰ ἱστορικά πού δηγούμαστε; Ἡ ἀλήθεια ὠφέλιμη πάντα, μάλιστα κι ἀπαραίτητη. Τὸ σάββατο, πιθανὸ καὶ τὴν κεριακὴ τὸ πρῶτ, σὰν ἀδιάθετη ἀκόμα ἢ Κατινούλα. Κατόπι ἀπὸ τὸ χειρουργεῖμα, τὴ δεφτέρα τὰπόγεμα, ξαναεἶδε τὴν ἀδιαθεσία τῆς. Εἶτε ἀπὸ τέτοιο λόγο, εἶτε ἀπὸ τίποτις ἄλλο, φανερώθηκε πὺ ὕστερα πὼς δὲν πέτυχε δλό-τελα τὸ χειρουργεῖμα. Κι ὡστόσο τις μέρες πού ἀκολοθησαν, δὲν τὴ γνώριζες τὴν Κατινούλα, τόσο ἄλλαξε, τόσο ἐγγαγε ἀπὸ ὑγεία τὰ κόκκινα τὰ μάγουλά τῆς. Εἶχε κρᾶση ὠραία κι ἕμα τὴ βοηθοῦσε, ἕμα ἐβγαζες ἀπὸ τὸν ὄργανισμό τῆς μέσα τὸ

κουκλί ἕμμα πού εἶναι ἕξιο νὰ σταματήσῃ καὶ τὴν πὺ τελειοποιημένη μηχανή, ἕμα τὴν ἐλαφρῶνε, ξαναρχίξε τὸ ρολοῖ τὸ κίνημα τοῦ τάλλαθεφτο καὶ τὸ ταχτικὸ! Δὲ βασιτότανε κι ἀφτὴ ἀπὸ τὴ χαρὰ τῆς, γιὰτὶ ἔπαψε μενομιζῆς ἢ ἀκράτεια ἢ φοβερὴ ἐκείνη πού τὴ βροσάριζε κάθε νύχτα. Ἡ Ἄνα πού δὲν ἄφινε μέρα νὰ περάσῃ ἄφρις νὰ πᾶῃ στὴν κλινικὴ, πού τῆς ἔφερε μὴ δυὸ φορές καὶ τὴ Μοιρίτα, δὲν πιστέβε τὰ μάτια τῆς βλέποντας τέτοιαν ἀλλαγὴ. Ὅταν τᾶμαθε ὁ κ. Ἀντρέας, πού πληροφορήθηκε κι ἀπὸ τὴ δεφτέρα, τῆς ἔγραψε καὶ πάλε γραμματάκι νὰ τὴ συχαρῇ. Κι πάλε καμάρωσε ἢ Κατινούλα. Αἴ! δὲν εἶτανε, λείε, καὶ νὰπορήσῃς, τόσο καλὸς εἶναι ὁ ἀφέντης! Τὸ ἕξερε ἢ καημένη καὶ τονὲ βνωμονοῦσε πού τᾶκανε ἀφτά, ὄχι γιὰ λόγου τῆς, μὰ γιὰ τὴν Ὀλια. Τὴν πέμτη, ὁ κ. καθηγητὴς, ἀφοῦ τέλειωσε τὸ μάθημά τοῦ στὴ Σομπόννα, δηλαδὴ δυὸ βήματα δρόμο ἴσα μὲ τὴν Κλινικὴ, καταδέχτηκε μάλιστα νὰ φανῇ ὁ ἴδιος. Ἀλήθεια πού ἐδῶ καὶ μερικὲς μέρες δὲν ἀδίαζε δὲ δύστυχος. Τὴ δεφτέρα, τὴν τρίτη, δυὸ φορές κίόλας τὴν τετάρτη, ἀπανωτὲς ὀμιλῆς μὲ τὸν Πέτρο καὶ μὲ τὴ Λουίζα. Ὁ ταχτικὸς ὁ κ. Ἀντρέας ἔβλεπε κάτι ἀλλόκοτα πράματα πού δὲν τὰ χωροῦσε ὁ νοῦς τοῦ. Ὁ Πέτρος,